

Raadsvergadering 12 juli 2016

Agendapunt: 9 en 10.

Voorjaarsbrief 2016/Perspectievennota 2016 (algemene beschouwingen)

Bijdrage van: Leefbaar Tynaarlo/EVZ-2000

Uit te spreken door: C.H. Kloos

Voorzitter, we zitten in zwaar weer, nog steeds.

De **voorjaarsbrief** geeft een tekort aan van 419.000 euro. Hiervan is 84.000 euro structureel, zodat dit dus ook op conto voor de begroting voor 2017 komt te staan, en mogelijk ook voor verdere jaren. Deze begroting, die we nog moeten vaststellen, vertoont hiermee al een tekort van 9 ton. Niet allemaal de schuld van dit college... "Den Haag" is er met haar afbraakbeleid immers mede debet aan, dat donkere wolken zich samenvakken boven onze prachtige gemeente. De groene long tussen de zogenaamde grootmachten Groningen en Assen.

Eigenlijk zouden we dan snel klaar kunnen zijn. Maar we moeten toch iets vinden van de voorjaarsbrief. Zo moet nog ingevuld worden waar de 750.000 euro aan incidenteel weg te zetten gelden in 2016, naar toe moet. U hebt voor 2016 al 140.000 euro een bestemming gegeven... 40.000 euro voor een projectsubsidie en 1 ton voor het centrum van Eelde. Prima.

Dus is er nog een ruime 6 ton over om te verdelen. Voor 2016 wordt een en ander natuurlijk moeilijk. Het jaar is, in zekere zin, al zo'n beetje ten einde. Het zou onzes inziens daarom wenselijk zijn deze *6 ton door te schuiven naar 2017*. We moeten dan naast de begroting (perspectiefnota) invulling geven waar in 2017 de 1.350.000 euro incidenteel geld naar toe gaat. Ons voorstel is dit zo te doen. Doen we dat niet, dan moeten we het toekennen aan projecten zonder dat dit structurele lasten veroorzaakt. Naar verwachting wordt het moeilijk om van de vele voorstellen voor 2016, iets te realiseren, omdat we de vakantie alweer voor de deur hebben staan en er dus naar verwachting pas in oktober iets kan worden uitgevoerd. Afhankelijk van de beraadslagingen en toezeggingen van het college, overwegen wij hieromtrent een **motie** in te dienen.

Daarmee hebben we het dus wel gehad met de voorjaarsbrief. Het jaar kan natuurlijk nog negatiever uitpakken of op de valreep kan juist blijken dat alles nog wel meevalt. De tijd zal het leren.

Voor de begroting 2017 (perspectievennota 2016) ligt een en ander anders.

Eerst voor wat betreft de perspectievennota 2016. We gaan er vanuit dat wat het college daarin verwoordt, ook in de praktijk wordt uitgevoerd. Dus niet alleen mooie woorden, maar ook de daad bij het woord voegen. Zo staat op bladzijde 7 van de nota dat ondernemers, inwoners en organisaties als u bij de besluitvorming wordt betrokken. Prachtig... Echter borrelt bij ons de vraag dan op, waarom de Klankbordgroep Zuidlaren dan wel op een zijspoor wordt geparkeerd...? Juist bij ontwikkelingen zoals rond het terrein van de Prins Bernhardhoeve en andere zaken in het verleden, heeft de Klankbordgroep Zuidlaren aangetoond dat het goed is dat men gevraagd en ongevraagd het college van informatie voorziet. Daarom zou deze in tact moeten worden gelaten.

Naast het geven van invulling aan het incidentele geld ad 1.350.000 euro, dienen wij als raad de kaders te stellen waar het college rekening mee moet houden bij het opstellen van de begroting 2017, die we als raad in oktober zullen vaststellen. Aldus Leefbaar Tynaarlo zijn daarbij in ieder geval de volgende zaken van belang.

Banenafpraak minister

Om onze opkrabbende economie te stimuleren, moeten mensen aan het werk geholpen worden. Even ter herinnering voorzitter, ook de overheid heeft de inspanningsverplichting om het aantal te realiseren banen, verdeeld per sector, vallende onder de banenafpraak van de regering, te realiseren. Als we uitgaan van 5.250 banen die gemeenten en gemeenschappelijke regelingen vanuit deze verdeling moeten realiseren, afgezet tegen het aantal ambtenaren in deze sector, kom je uit op grofweg 1 op 25 fte. Voor ons als gemeente betreft dit dus 5 personen en moet er ergens een potje gecreëerd worden van maximaal 25000 euro voor de boete, als niet voldaan wordt aan het genoemde aantal fte. De wethouder heeft namelijk in een vorige raadsvergadering aangegeven dat de gemeente niet voldeed aan dat wat verplicht is. Uiteraard is het van belang, dat gewoon de wet wordt nageleefd.

Bibliotheken

Dan, voorzitter, willen we de bibliotheken naar voren halen. Onze eerdere motie hierover, moest destijds plaatsmaken voor de motie van de coalitie. De bezuiniging voor 2016 werd opgeschort. Onze dank daarvoor. Tot op dit moment is niet duidelijk of voor 2017 en verder, er definitieve besluiten kunnen worden genomen. Om niet de fout in te gaan stellen we voor om voor 2017 de bezuiniging ook op nul te zetten en dat de begroting in oktober daarin voorziet. Wij zullen hiervoor een **motie** indienen die wat dit betreft gelijk is aan de eerdere motie van de coalitie, zij het dat deze zal zijn voor 2017. Verder dienen wij een **motie** in waarin wordt opgeroepen om tot een ordentelijke huisvesting voor een bibliotheekfunctie in Vries te komen, nu de bibliotheek hier de huidige locatie – het voormalig gemeentehuis van Vries – over niet al te lange tijd zal moeten verlaten omdat de huur niet zal worden verlengd door de huidige eigenaar.

Kosten afval

Afval, voorzitter, blijft een bron van discussie. Al vaker heeft mijn fractie aangegeven, naast het scheiden van het afval zoals nu wordt gebezigd, naar een vast tarief te willen gaan voor het aanbieden van groen en grijs afval. Niet alleen zullen veel burgers dit op prijs stellen (nog daargelaten dat hiermee illegaal dumpen kan worden voorkomen), het scheelt ook voor de gemeente veel administratieve rompslomp, en kan dus tot een forse kostenbesparing leiden.

Daarom willen wij het college opdragen een en ander nader te onderzoeken en met een voorstel te komen voor een vast tarief. Hiervoor zullen wij een **motie** indienen.

Woningbouw voor eigen inwoners en statushouders

Ook woningbouw is een steeds terugkerend verhaal. Als gemeente hebben we daarin de opdracht om richtinggevend te zijn. “Faciliteren” is misschien een beter woord. We zouden dan ook in de begroting opgenomen willen zien dat de gemeente extra gelden vrijmaakt om te komen tot realisatie van het plan Diepsloot III in Vries. De kern Vries heeft, zolang deze gemeente bestaat, geen enkel groot project gekregen. Op de genoemde locatie kunnen 75 woningen worden gerealiseerd in verschillende prijsklassen. Na realisatie betekent dit voor Vries een extra impuls voor zowel de ondernemers, sportverenigingen als voor de scholen. Daarmee de leefbaarheid in al zijn breedte een extra “boost” meegevend. Wij zullen hiervoor een **motie** indienen.

Om aan de door de Rijksoverheid opgelegde verplichting tot het huisvesten van statushouders te voldoen, zouden hier mogelijk ook tijdelijke woningen kunnen worden gerealiseerd. Het bestaande aanbod van huurwoningen blijft zo beschikbaar voor gezinnen die al langere tijd op de wachtlijst staan.

Ministation Tynaarlo

Dan, voorzitter, achten wij van belang dat nader wordt onderzocht of een ministation te Tynaarlo tot de mogelijkheden behoort. Daarmee wordt een extra opstapmogelijkheid geboden voor reizigers richting Groningen of andere richtingen, zodat deze mensen gestimuleerd worden eerder de trein te nemen dan de auto te pakken, ten opzichte van de situatie dat zij eerst richting Assen of Groningen zouden moeten rijden en daar parkeren. Zo wordt dus het gebruik van het openbaar vervoer aangemoedigd. Graag horen we van het college hoe deze daarin staat. Wij zullen hiervoor bovendien, zo mogelijk ter ondersteuning, een **motie** indienen.

Vliegveld Eelde

Dan zitten we met de problematische financiën van Vliegveld Eelde (Groningen Airport Eelde). Op zich onderkennen wij het belang van dit vliegveld, de trots van de Eelder dorpsgemeenschap. Echter is het juist daarom van belang, dat het vliegveld financieel gezond is. Dit is het helaas niet. Mijn fractie heeft jarenlang aangegeven dat er geen extra geld zou moeten gaan om eventuele structurele gaten te dichten. We werden daarin gesteund door de CDA-wethouder, die riep: “Eerst gaan we vliegen”.

Toch zegde deze wethouder toe het structurele gat van ruim 1 miljoen euro te dichten. Dit voordat andere grotere aandeelhouders daar een mening over hadden kunnen ventileren. Onze 4 % aandelen betekent dat we structureel in lengte van jaren minimaal 40.000 euro kwijt zijn. De doelmatigheid ontbreekt onzes inziens. Ik neem aan dat de verantwoordelijke wethouder daar wel een goed verhaal over kan houden. Afhankelijk van de beraadslagingen en toezeggingen van het college, overwegen wij hieromtrent een **motie** in te dienen.

Ombudsvrouw

Dan, voorzitter, zitten we met onze ombudsman, of ombudsvrouw moet ik zeggen. Hoe onafhankelijk ben je? Vaak zit het gebakken in het gevoel. Veel burgers laten weten geen klacht in te dienen om reden dat men geen vertrouwen heeft in de onafhankelijkheid van onze ombudsvrouw. Vandaar dat we willen voorstellen om als gemeente over te stappen naar de nationale ombudsman. De directe kosten voor de ombudsvrouw bedragen 5.927 euro en 78 eurocent. Daar komt nog bij het gebruik van ruimte in het gemeentehuis. De kosten voor de nationale ombudsman zijn 6.249 euro en 60 eurocent. Ter toelichting: de kosten van aansluiting bij de nationale ombudsman zijn vastgelegd in het vergoedingsbesluit bij de Wet nationale ombudsman. Voor 2015 waren de kosten per inwoner zo'n 20 eurocent (€ 0,1953). De kosten voor het lopende jaar worden telkens in oktober vastgesteld. Structureel kost dit dus een ruime zesduizend euro per jaar. Er zijn daarbij geen meerkosten. De huidige kosten ombudsvrouw vervallen, evenals de kosten van ambtelijke ondersteuning en onderdak. Wij zullen hiervoor een **motie** indienen.

Wel zouden wij in onze gemeente een kinderombudsman of -vrouw willen instellen. In de praktijk blijkt dat jongeren nergens terecht kunnen. Het instellen van een kinderombudsman of -vrouw zou daarin kunnen voorzien. Ook hiervoor zullen wij een **motie** indienen.

Opwaarderen minimabeleid

Dan, voorzitter, hebben we al aangegeven het van belang te achten, dat het percentage van 110 % van de bijstandsnorm welke nu wordt toegepast voor het minimabeleid, wordt opgewaardeerd naar 120 %. Voor mensen die met weinig de touwtjes aan elkaar moeten proberen te knopen, kan dit een wereld van verschil maken, terwijl het ons als gemeente, naar wordt geraamd, een bescheiden 14.000 euro extra kost. Wij hadden zo begrepen dat veel andere fracties onze visie hierin delen, waar wij blij mee zijn. Echter is het tot dusver helaas niet mogelijk gebleken een gezamenlijke motie op te stellen. Daarom dienen wij zelf een **motie** hiervoor in.

Sportfunctionarissen

Verder zit mij fractie nog steeds met het eerder instellen van de sportfunctionarissen. Zonder afbreuk te willen doen aan hun inzet, zouden we de kosten daarvan beschikbaar willen stellen aan de sportverenigingen. Om daarmee de opgelegde bezuinigingen, middels het niet of minder toekennen subsidies, enigszins te kunnen opvangen... Wij zullen hiervoor een **motie** indienen.

Transferium

Voor het transferium in Yde-De Punt voor 2.000 auto's en een busstation, was een bedrag geormerkt van 650.000 euro. Dit project gaat echter niet door, of hooguit in een zeer afgeslankte vorm (men denkt nu aan zo'n 200 auto's). De 650.000 euro kan dus weer (grotendeels) worden vrijgegeven (terug naar de AGRI-reserve). Hiervan zou een deel kunnen worden ingezet voor de uitbreiding van de parkeerplaats in Westlaren, naast de N34 en de opstap in Tynaarlo naast de A28 (ieder 100 parkeerplaatsen extra). Daarmee besparen we miljoenen. Voor zowel de Provincie als de gemeente Tynaarlo. Wij zullen hiervoor een **motie** indienen.

Noordlaren

Onze buurgemeente Haren, dreigt te worden opgeslokt door de stad Groningen. Dit treft dan ook het dorp Noordlaren, onderdeel van de gemeente Haren. De bevolking van Noordlaren heeft aangegeven niet naar de gemeente Groningen te willen, en liever een dorp te willen zijn van Tynaarlo. Het dorp past voor 100 % bij de plattelandsgemeente Tynaarlo. Het aantal inwoners van Noordlaren is bij lange na geen 10 % van het aantal inwoners van Tynaarlo. Gelet daarop zou het wenselijk zijn om, in nauw overleg met de gemeente Haren, te onderzoeken, of het mogelijk is Noordlaren tot onderdeel van de gemeente Tynaarlo (en daarmee de Provincie Drenthe) te maken. We willen het college opdracht geven hier nader onderzoek naar te doen en de raad zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen wat wel en niet mogelijk is. Wij zullen hiervoor een **motie** indienen.

Jeugdsozen

Vervolgens, voorzitter, zitten we met de kwestie rond de jeugdsozen. Het aanbieden van activiteiten voor de jeugd is van belang, ook om te voorkomen dat men vertier gaat zoeken in zaken die voor de jongeren en de samenleving minder gunstig zijn. Dit vraagt om maatwerk. Jaarlijks betaalt onze gemeente onder andere hiervoor 900.000 euro aan Stichting Trias, voor onder meer activiteiten aangaande jongeren, zoals het jeugdsooswerk. Vervolgens, zo is de indruk, zijn wij als gemeente de grip op dit geld en de besteding hiervan kwijt. Maatwerk dat lokaal nodig is, wordt zo niet altijd geboden. Bijvoorbeeld doet dit probleem zich voor in Donderen. Hier is jaarlijks 6.500 euro voor jeugdwerk nodig (4.000 voor de lokaliteit, 1.500 voor uren jeugdwerk en 1.000 voor activiteiten). De jeugdsoos hier dreigt te moeten sluiten, wat echter niet wenselijk is. De gemeente kan, bij het stellen van subsidievoorwaarden, bij het doorsluizen van de genoemde 9 ton aan Trias opleggen dat een deel van dit geld hiervoor gebruikt dient te worden. Wij zullen hiervoor een **motie** indienen.

Invulling voor incidenteel beleid (zonder gevolgen voor structurele uitgaven)

Dan, voorzitter, de 1.350.000 euro incidenteel geld: 750.000 euro voor 2017 en nog de 600.000 euro van 2016. Zoals eerder aangegeven willen wij deze 600.000 euro graag ook doorschuiven naar 2017. Hoe dan ook is volgens ons echter het volgende van belang:

Als fractie zijn we de mening toegedaan dat als we de insteek moeten zoeken in voorstellen waarvan de dekking met incidenteel geld wordt betaald, dit ook structureel ons iets zou moeten kunnen opleveren. Verder moeten incidentele uitgaven ons geen structurele lasten opleveren.

Dus komen we eerst nog met de volgende voorstellen die de begroting voor 2017 kunnen beïnvloeden.

Jeugdsoosactiviteiten Donderen voor de jaren 2017 en 2018

Door bezuinigingen op de jaarlijkse bijdrage aan welzijnsorganisatie Stichting Trias, heeft deze organisatie 100.000 euro moeten bezuinigen. Daar zijn direct de Jeugdsozen het slachtoffer van geworden. Contracten betreffende de huisvesting zijn per 1 januari 2017 opgezegd. Dat geeft in kleine dorpen waar nog jeugdwerk aanwezig is, grote problemen en zet de leefbaarheid verder onder druk. Bezuinigen kan niet ongestraft. Maatwerk is zoal een must, willen we jongeren goed en verantwoord een plaats binnen onze samenleving kunnen geven. Jeugdwerk doen we niet alleen op straat. Daar is een locatie voor nodig. Zoals eerder aangegeven, staat dit nu te Donderen onder druk, waar de

jeugdsoos dreigt te moeten sluiten. In de eerste plaats zijn wij van mening dat men binnen Trias de bezuinigingen onjuist heeft doorgevoerd, door nu nèt de activiteiten te beëindigen waarvoor Trias juist per jaar (nog altijd) zo'n groot bedrag van onze gemeente ontvangt. Zoals gezegd zullen wij daarover een motie indienen. Voor het geval dat deze kwestie echter niet met Trias valt op te lossen, en zij hierin dus verstek laat gaan, vinden wij dat de gemeente haar verantwoordelijkheid moet nemen, om het jeugdwerk te Donderen te redden. Voor 2017 en 2018 willen we dit zeker stellen. Zo willen we voor beide jaren de benodigde 6.500 euro beschikbaar stellen. In 2018 kan een nieuw college middels nieuw beleid een en ander continueren. Wij zijn voornemens hiervoor een **motie** in te dienen, mede afhankelijk van de beraadslagingen en beslissing op onze eerder genoemde motie om Trias op te dragen gewoon haar werk te doen.

Jongerenbeleid

Om jongeren meer te betrekken bij hun eigen (vandalistisch) probleem – zie hoe snel ze bijvoorbeeld een Prins Bernhardhoeve weten te slopen en brandweer en politie bezighouden – stellen wij voor een uniek “Ben Ook Agent”-project op te zetten om jongeren op te leiden als BOA, zodat zij zelfregulerend de eigen groepen kunnen corrigeren. Vaak zijn het (niet alleen) de lager opgeleide jongeren die “hangen” en de onrust veroorzaken. Middels zo'n project biedt je ze ook nog eens vooruitzichten op werk in de beveiligingssector en creëer je voorbeeldfuncties. We stellen voor, hiervoor 350.000 euro beschikbaar te stellen voor twee proefprojecten in de jaren 2017 en 2018. Wij zullen hiervoor een **motie** indienen.

Bewegen voor jong en oud.

Onder de noemer “2017: het jaar voor een gezond Tynaarlo” willen we tien vaste “Fitnesspleinen” in wijken in Eelde, Vries, Zuidlaren, Tynaarlo en Eelderwolde. Gezond leven is belangrijk en daar hoort bewegen ook bij. Voor veel mensen uit de wijk is de stap naar een sportschool groot. Op fitnesspleinen kunnen ze gratis sporten. Fitnesspleinen hebben dezelfde soort fitnessstoestellen zoals je deze tegenkomt in de sportschool maar dan werken ze niet op elektriciteit.¹ Variërend van cardio-apparaten als crosstrainers, step- en roeiapparaten, fietsen tot krachtstoestellen. Wij stellen voor 300.000 euro beschikbaar stellen voor de realisatie en 150.000 euro om sportscholen of sportverenigingen in de gemeente in 2017 en 2018 sportintroductielessen te laten geven op deze pleinen. Daarna moeten de pleinen “selfsupporting” worden door ze te laten exploiteren door sportscholen of sportverenigingen (net als met rotondes gebeurt die door bedrijven geadopteerd worden). Wij zullen hiervoor een **motie** indienen.

Kosten 2017 te financieren uit incidenteel bedrag van 1.350.000 (2016-2017):

Jeugdsoos Donderen	13.000 euro (6.500 euro elk jaar 2017/2018)
Jongerenbeleid extra	350.000 euro (175.000 euro elk jaar 2017/2018)
Bewegen voor jong en oud	450.000 euro (225.000 euro elk jaar 2017/2018)

Wij hopen hiermee de kaders te hebben weergegeven, die onzes inziens noodzakelijk zijn, om ook in 2017 en verdere jaren, een vitale plattelandsgemeente te blijven, waar het voor een ieder prettig toeven is. Kortom: om onze gemeente ook morgen leefbaar te houden. Tot zover onze bijdrage. Dank u, voorzitter.

Leefbaar Tynaarlo/EVZ-2000
C.H. Kloos

---

¹ Voor de liefhebbers: zie een filmpje van een Fitnessplein op: https://www.youtube.com/watch?v=8_6d0meQmlk